

MUZEUM STŘEDNÍCH BRD, 338 45 STRAŠICE 405

**AREÁL ZÁŽITKOVÉ A POZNÁVACÍ TURISTIKY STŘEDNÍ
PODBRDSKO, STRAŠICE**

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA R. 2010

STRAŠICE, ÚNOR 2011

Obsah

1. Úvod.....	2
2. Organizační struktura, pracovníci muzea	2
3. Výstavba Areálu zážitkové a poznávací turistiky Střední Podbrdsko, Strašice – II. etapa.....	3
4. Uvedení II. etapy projektu ROP II NUTS do provozu, popis stálých muzejních expozic v rámci II. etapy projektu	6
5. Změny ve stálých expozicích budovy Vila	9
6. Informační centrum	10
7. Uvedení II. etapy projektu do provozu – turistická ubytovna	10
8. Sbírkotvorná činnost muzea	11
9. Výzkumná činnost	15
10. Badatelský a ostatní odborný servis, poskytování informací dle zák. č. 106/1999 Sb.	17
11. Další vzdělávání pracovníků muzea	18
12. Účast na kongresech, konferencích, symposiích a odborných seminářích	18
13. Návštěvnost muzea v r. 2010	19
14. Návštěvnost ubytovny v r. 2010	21
15. Prezentace práce Muzea Středních Brd	22
16. Činnost muzea v rámci Asociace muzeí a galerií ČR	25
17. Publikační činnost	26
18. Přehled médií, která v r. 2010 referovala o Muzeu Středních Brd	27

1. Úvod

Rok 2010 byl pro Muzeum Středních Brd druhým rokem jeho faktické existence. Takřka celé toto období bylo věnováno dostavbě Areálu zážitkové a poznávací turistiky Střední Podbrdsko, Strašice, dopracování stálých muzejních expozic v interiéru a alespoň provizornímu provedení exteriérových expozic. Významnou činností muzea byly práce akviziční, konzervátorské a restaurátorské. Bohužel v této souvislosti je třeba konstatovat, že stagnovala evidenční činnost v důsledku až extrémní zátěže muzea vlivem rekonstrukce druhé muzejní budovy a přilehlých exteriérových ploch. Proto bude evidenci a počínající periodické inventarizaci věnována velmi významná část pracovního času roku 2011, především v jeho prvním čtvrtletí. Nezastavily se však prvoplánové výzkumné práce, jež se soustředily především na výzkum podzemí starobylého kostela Panny Marie ve Starém Plzenci a tamního objektu fary. V pozadí, přes silnou výše uvedenou zátěž, nezůstala ani publikační a ediční činnost, ani řada zajímavých kulturních a kulturně-výchovných akcí pro veřejnost a marketingové akce zaměřené na co nejlepší prezentaci muzea. Nově začala fungovat i turistická ubytovna vzniklá v zrekonstruovaném objektu bývalých ubikací mužstva z r. 1934, přičemž stavební rekonstrukční práce byly doslova záchranného charakteru s důrazem na precizní obnovu nejen dispozice, ale i dobových stavebních a přitom funkčních detailů. Muzeum pak výsledky zúročilo v přihlášce celého strašického projektu Areálu zážitkové a poznávací turistiky do IX. ročníku národní muzejní soutěže „Gloria musaealis 2010“ pořádané Asociací muzeí a galerií České republiky.

Muzeum se díky vysokému nasazení kmenových zaměstnanců i externích a dobrovolných spolupracovníků, jakož i díky mimořádně vstřícnému postoji jeho zřizovatele, Obce Strašice a řady pracovníků Obecního úřadu, v r. 2010 stalo stabilizovanou institucí. Zařízením, které usiluje o plnění širokého spektra nároků na ně kladených, a to jak ze zákona, tak i z hlediska společenské poptávky. Začíná se tak již blíže přibližovat celkovému záměru jeho zřizovatele i muzejních pracovníků tak, jak byl formulován při zřízení muzea a celého zážitkově-poznávacího areálu v srdci Středních Brd.

Pokládáme však za samozřejmé, že práce na muzeu a v muzeu nikdy nekončí jakýmsi „mrtvým“ cílem. Muzeum a hlavně jeho sbírkotvorná činnost nekončí prakticky nikdy a nedá se uzavřít splněním jakéhokoliv dílčího úkolu. Neboť, jak řekl starosta obce, pan Jiří Hahner, při otevření stálých expozic a zahájení provozu pro veřejnost: „muzeum nebudujeme na roky, ale na staletí“.

2. Organizační struktura, pracovníci muzea

V čele Muzea Středních Brd i Areálu stojí jako statutární zástupce starosta obce, od jeho založení Jiří Hahner. Areál zážitkové a poznávací turistiky Střední Podbrdsko, Strašice a v jeho rámci muzeum spravuje Kulturní odbor Obecního úřadu Strašice, v jehož čele stojí Mgr. Tomáš Makaj. Vedením muzea byl v květnu 2010 pověřen RNDr. Martin Lang, dosavadní kurátor muzejní sbírky a odborný vědecký pracovník. Jeho úkolem byl rovněž managing projektu vytvoření areálu muzea jako projektu Regionálního operačního programu NUTS II – Jihozápad a rovněž tak odborný dozor nad výstavbou v rámci druhé etapy projektu. Jako další odborný pracovník v muzeu působí od jeho založení Mgr. Tomáš Makaj specializující se především na militária, regionální archeologii, historii a místopis regionu.

Od 1. 4. 2010 do muzea nastoupila jako dokumentátorka paní Renata Převrátilová, do jejíž kompetence spadá především péče o sbírky i stálé expozice, provoz informačního centra a turistické ubytovny. Náplň práce pracovníků muzea je stanovena OÚ Strašice a tamtéž archivována.

Průvodcovskou a dozorčí službu zajišťovali mimo sezónu kmenoví pracovníci, během sezóny posílení o externí zaměstnance (dohoda o pracovní činnosti):, Monika Čermáková, Irena Kuželová, Ing. Václav Jiříčka, Václav Pelikán. Pomocné práce, zejména na úpravách exteriérů vykonávalo několik dalších brigádníků.

Muzeum užívá od r. 2009 jako svůj emblém tzv. „Brdskou vločku“ autora Jana Čáky s jeho laskavým svolením.

Pro písemný styk používá muzeum razítka s tímto emblémem a plným názvem.

3. Výstavba Areálu zážitkové a poznávací turistiky Střední Podbrdsko, Strašice – II. etapa

Podle projektu schváleného v rámci ROP NUTS II – Jihozápad a smlouvy podepsané předsedkyní Regionální rady doc. MUDr. Miladou Emerovou, CSc. a starostou obce Strašice Jiřím Hahnerem pokračovala II. etapa výstavby areálu. Tato etapa byla započata již v třetím čtvrtletí r. 2009. Jejím těžištěm byla generální rekonstrukce objektu bývalých ubikací mužstva z r. 1934 v areálu bývalých strašických vojenských kasáren. Stavební práce provedl vítěz výběrového řízení na dodavatele stavby, firma S+H, a.s., Praha pod vedením stavbyvedoucího Ing. Aleše Procházky. Technický dozor investora na stavbě vykonávala stavební technička Obecního úřadu Strašice Jana Miščíková, dozor nad stavbou z hlediska budoucí funkčnosti a dodržení maximálního stupně historické ochrany druhé budovy muzea vykonával za Obec Strašice pracovník Kulturního odboru OÚ Strašice RNDr. Martin Lang, který současně koordinoval probíhající práce a odpovídal za plnění podmínek schváleného projektu v rámci ROP jako manažer projektu. Finanční otázky řešil Ekonomický odbor OÚ Strašice, ekonomka pí. Jana Hladová. Za řádné provedení projektu v mezích smlouvy s Regionální radou byl zodpovědný starosta obce Jiří Hahner.

Objekt bývalých historických ubikací mužstva byl stavebně rozpracován již od druhého pololetí r. 2009, stav rozestavěnosti byl popsán ve Výroční zprávě za r. 2009. Od počátku r. 2010 bylo pokračováno v odstrojování omítek a výměně poškozených konstrukčních prvků budovy, která je až na vyzděné prostory sociálních zařízení úplnou dřevostavbou. Její konstrukci tvoří trámový skelet na kamenné podezdívce, s obvodovým pláštěm z půlkulatiny kryté šindelem. Vnitřní příčky jsou prkenné. Podlahy jsou v bývalých vlastních ubikacích prkenné, na chodbě prvního podlaží z dlaždic, na druhém podlaží pak opět dřevěné, prkenné. Okna jsou dřevěná, třídlínná, špaletová. Dveřní zárubně dřevěné (s výjimkou sociálek – zde kovové). Většina původních dveří, vč. obou vchodů byla v minulosti vyměněna za pozdější (60 – 80. léta) z dřevotřísky, hobry, prken a palubek, v době stavby vesměs těžce poškozené. Schodiště spojující první a druhé podlaží je dřevěné, a bylo těžce poškozené zatékající vodou. Krov je trámový, střešní krytina původně eternitová. Terén před objektem na sever je upraven v podobě dvorku s betonovou plochou, ostatní světové strany obklopoval navážkou upravený terén porostlý ruderalní flórou. Při obnově byl brán zřetel na znovuoobnovení zcela původních prvků či výměnu za jejich repliky.

Již počátkem roku bylo zjištěno, že část konstrukčních prvků pod podlahovými konstrukcemi je poškozena cizopasnými houbami a plísněmi. To vedlo k žádosti z 26. 1. 2010 o prodloužení původně nasmlouvaného termínu dokončení stavebních

prací 30. 3. 2010 o měsíc, tj. do 30. 4. 2010. Regionální rada posunutí termínu následně povolila.

V rámci stavby byla kompletně vybourána a přestavěna sociální zařízení a nově byly provedeny na obou podlažích WC, pisoáry a umývárny vybavené sprchovými kouty. Obložení podlah a stěn bylo vyvedeno v původních barvách. Dlaždice podlahy chodby na prvním podlaží zůstaly zachovány a v mezích možností opraveny. U ostatních podlah došlo k výměně vyhnílych prvků, taktéž u trámů nosných konstrukcí a dřevěných příček. Vyměněna byla obě ramena i podesta schodiště a zábradlí, vše nahrazeno přesnými replikami. Okna byla dílem repasována, dílem vyměněná za jejich repliky, kování bylo nahrazeno novým, avšak s dobovým designem. Dveře na prvním podlaží byly vyměněny za repliky původních, na druhém podlaží ve čtyřech případech taktéž, zbytek zůstal jako budoucí stálá expozice bez dveří. Vchodové dveře byly nahrazeny replikami původních. Dřevěné původní zárubně byly opraveny. Veškeré vnitřní omítky byly taktéž opraveny. Opraveno bylo i originální dřevěné ostění v místnostech a na chodbách. K povrchové úpravě ostění, podlah, schodiště a pohledových částí konstrukčních prvků byl zvolen nátěr v originálních barvách zjištěných stavebně-historickým průzkumem. Stěny byly opatřeny bílou výmalbou. Původní rozvody byly vytrhány a vyměněny za nové. Objekt byl opatřen novou ADSL přípojkou i elektronickým zabezpečením. Opravena a částečně přeložena byla kanalizační přípojka, nově byla zhotovena přípojka vodovodu s šachticí.

Na prvním podlaží vznikla turistická ubytovna o sedmi pokojích vybavených celkem 18 lůžky se základním zázemím.

Byl opraven ocelový žebřík k půdnímu vylézáku. Počet komínů byl redukován na čtyři, ostatní ubourány pod střechu. Střešní krytina byla provedena z tmavě šedých šablon imitujících břidlici. Šindelový plášť budovy byl opraven pomocí šindele získaného z nevyužité a havarijní budovy v areálu kasáren (v majetku obce) a opatřen tmavým lazurovacím nátěrem. Plocha betonového dvorku byla opravena, hlavní vchod do budovy byl opatřen zámkovou dlažbou a drény srážkové vody, na SV a SZ straně byl terén upraven štětováním, upraven byl sklon svahu nad dvorkem. Celý pozemek areálu byl nově oplocen, do komunikace uvnitř bývalých kasáren osazen vraty pro vjezd vozidel a brankou pro pěší.

Další fází II. etapy bylo provedení úprav zaplacených pozemků areálu. Byla zhotovena příjezdová cesta od komunikace při bráně bývalých kasáren, povrch byl

štětován. Souběžně byl proveden chodník ze zámkové dlažby, stejně byl upraven i přístup do hlavní budovy muzea a opatřen drenáží. Dvorek na SZ hlavní budovy byl upraven rovněž štětem. Od hlavní budovy k budově bývalých ubikací byl vybudován spojovací chodník se zámkovou dlažbou a přístupový chodník k zahradnímu jezírku (opět stejná povrchová úprava). Spojovací chodník byl zakončen novým schodištěm ústícím na dvorek bývalých ubikací.

Většina exteriérových ploch byla řešena jako venkovní stálá expozice (arboretum, geopark) a relaxační zahrada. Zahradnické práce již nebyly předmětem smlouvy s RR a provedla je na základě vlastního projektu fa Zahrady Olliver dílem jako kamennou japonskou zahradu místy doplněnou výsadbou nenáročných ozdobných travin a skalniček, dílem jako oddělovací pás okrasné zeleně. Opraveno bylo i původní zahradní jezírko položením těsnicí fólie (fa Budek Izolace). Svépomocí byl srovnán terén většiny zahrady, navezen zahradní substrát a záhony i další zahradní prvky ohraničeny dřevěnými palisádami. Prostor před oběma objekty byl osazen celkem čtyřmi dřevěnými zahradními stoly a lavicemi, bylo pořízeno zahradní ohniště a gril. Pro cykloturisty byly zhotoveny dva kovové stojany (fa Dezort Kovovýroba) s možností uzamčení kol. Ke zvýšení estetického účinku byly pořízeny žardiniéry z teraca.

Stavební práce byly ukončeny ve schváleném, posunutém termínu, tj. 30. 4. 2010. Kolaudace nového objektu proběhla dne 29. 4. 2010 s kladným vyjádřením příslušným orgánů. Pro ROP, dle daných pravidel byly vypracovány celkem dvě zprávy, Monitorovací a Závěrečná s žádostí o platbu. Následně byla na místě provedena kontrola komisí z ROP NUTS II – Jihozápad, Implementační pracoviště Plzeň. V plnění smlouvy nebyly shledány žádné věcné nedostatky, monitorovací indikátory odpovídaly, horizontální priority byly splněny, drobné administrativní chyby byly v požadovaném termínu odstraněny a poté byly Regionální radou uvolněny požadované prostředky z grantu. Veškerá dokumentace projektu je trvale archivována na Ekonomickém odboru OÚ Strašice.

Vybavení stálých expozic výstavním mobiliářem bylo dvojího typu. V první řadě se jednalo o 11 plně transparentních skleněných typizovaných vitrín s dvoukřídlovými dveřmi fy Glassform, typ Maxi, z toho 10 s bodovým osvětlením a jedna bez osvětlení. Druhý typ vitrín spočívá v přestavbě vestavěných skříní na výstroj bývalých vojenských ubikací na prosklené vitríny s bodovým osvětlením a jednokřídlovými dveřmi, což realizovala fa Glassform ve spolupráci s truhlářstvím LAHAS.

4. Uvedení II. etapy projektu ROP II NUTS do provozu, popis stálých muzejních expozic v rámci II. etapy projektu

Provoz druhé budovy muzea byl slavnostně zahájen 22. května 2010. Úvodního aktu a zpřístupnění se zúčastnilo cca 600 návštěvníků. Zahajovací projevy přednesli starosta obce Strašice Jiří Hahner, senátor Parlamentu ČR MUDr. Luděk Sefzig, náměstek ministra vnitra Ing. Jaroslav Salivar, rektor Západočeské univerzity Ing. doc. Ing. Josef Průša, CSc., vedoucí kulturního odboru Mgr. Tomáš Makaj a vedoucí Muzea Středních Brd RNDr. Martin Lang. Přítomen byl radní pro kulturu, cestovní ruch a marketing Plzeňského kraje Václav Koubík a řada dalších významných osobností veřejného a kulturního života regionu. O otevření další části muzea referovala ČTK, MF Dnes, Rokycanský deník, Plzeňský deník, Příbramský deník, Podbrdské noviny, časopis Vítaný host, Český rozhlas, televizní stanice R1ZaK a internetový portál Příbram.

Pro stálé expozice bylo během let 2009-10 zpracováváno a dopracováno jejich konečné ztvárnění, s nímž se (s minimálními případnými obměnami) počítá do r. 2020. Libreto a scénář expozic zpracovali RNDr. Martin Lang a Mgr. Tomáš Makaj. Konzultačně se na nich podíleli Ing. Petr Ježek (Vojensko-historické sdružení Brdy Hořovice), Vladimíra Týcová (SoA Rokycany), Ing. Václav Jiříčka (BMS Strašice), Mgr. Jana Bělová (BMS Strašice) a PhDr. Miroslav Hus. Technicky spolupracovali Renata Převrátlová (MSB Strašice) Eva Lexová (MK Strašice), Milan Sazima (ZŠ Strašice), Roman Vištiak (Strašice) Vladimíra Týcová (Volduchy) a Gabriela Langová (Mirošov). Stálé expozice v objektu bývalých ubikací jsou umístěny na druhém podlaží. Zahrnují dvě hlavní témata: „Dějiny vojenství v Brdech“ a „Brdský venkov“.

Téma Dějin vojenství v Brdech je rozděleno na pět dílčích expozic. Tři z nich jsou rozděleny chronologicky: Dějiny vojenství v Brdech v letech 1945 – 1948, dtto 1948 – 1969 a totéž 1970 – současnost. Další dvě nesou název Na brdském cvičišti a Brdské zajímavosti.

Dějiny vojenství v Brdech v letech 1945 – 1948 předvádějí obnovu Československé armády v tehdejší VVP Brdy a ve strašických kasárnách. Připomínají rovněž návrat a soustředění bývalých příslušníků tzv. Vládního vojska v roce 1945 ve strašických kasárnách. Dobu ilustrují dobové uniformy, ukázky pěchotních zbraní (kulomet Děgtarjev), dobové jízdní sedlo, dokumenty a fotografie i drobné reálie, např. soudobé bankovky, výstrojních součástky apod.

Expozice Dějin vojenství v Brdech v letech 1948 - 1969 je postavena tak, aby na první pohled ilustrovala společenskou změnu z dob po únorovém komunistickém převratu v r. 1948. K tomu slouží stejnokroje zavedené dle sovětského vzoru i s hodnotným označením, opět výstrojní součástky, dobový šifrovací dálhopis, který je naprostou raritou, dále stará telefonní ústředna, původně z posádky v Jincích, spojařský materiál, řada dokumentů ilustrujících dobový život strašických kasáren, fotografie. Účinek podtrhuje i zapůjčený sádrový model komárovského pomníku J. V. Stalina (zapůjčka - Národní technické muzeum) nebo kondolenční výtisk deníku Rudé právo při úmrtí prezidenta republiky Klementa Gottwalda.

Třetí chronologická expozice, Dějiny vojenství v Brdech v letech 1969 – současnost ilustruje ve své první části období po vpádu vojsk Varšavské smlouvy v r. 1968 a tzv. normalizace. Opět zde dominují stejnokroje – vycházkový vz. 63 s brigádýrkou, sako uniformy generálplukovníka a tankistický overal s kuklou a nočním viděním. Dále jsou tu opět listinné dokumenty a fotografie týkající se především strašické

posádky, lehké pěchotní zbraně, výstrojní součástky armád Varšavské smlouvy, ale i dobové propagační materiály filmů s vojenskou tematikou. Druhá část expozice představuje období od převratu v r. 1989 a jak se tato doba odrazila v životě armády v dnešním Vojenském újezdu Brdy. Zahrnuje i konec strašické posádky v r. 2004 a její převedení do kasáren v Jincích. Vystaveny jsou upomínky na poslední strašické útvary i uniforma současného důstojníka či soudobý polní stejnokroj. Byl zde rovněž zřízen interaktivní koutek, kde je na plechovém standardizovaném dozorčím stole umístěn samopal SA vz. 58 (zbraně jsou znehodnocené podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu v platném znění a vyhlášky 371/2002 Sb., kterou se stanoví postup při znehodnocování zbraně, střeliva a výrobě jejich řezů v platném znění, což platí pro všechny vystavené zbraně) a vojenská přílba ČSLA. Návštěvníci si jejich držení i nošení mohou vyzkoušet.

Další vojensko-historická expozice nazvaná Na brdském cvičišti představuje v kostce vývoj polního výcviku armády (bývalá ČSLA) ve VVP Brdy. Dominantními exponáty jsou figuríny v polních uniformách, tak jak jimi byly chronologicky vystrojeny především průzkumné jednotky. Od vzoru tzv. „dubáků“ z konce 50. let 20. století přes velmi vzácný typ kamufláže „mlok“ (krátce v 60. letech) až po „jehličí“ vz. 60 užívané od konce 60. po začátek 90. let. Uniformy jsou zcela kompletní a doplňují je pro tu či onu dobu charakteristické automatické pušky (samopaly). Představuje se i slavný stejnokroj, tzv. „kopřivák“, který modifikovaně až do konce 80. let dosluhoval na vojenských katedrách vysokých škol. Je zde i zimní maskovací převlečník. K vidění jsou další pěchotní zbraně, výstroj a pojítka. Z pěchotních zbraní patří k nejzajímavějším samonabíjecí puška SVT-40 s níž se nesmazatelně do dějin zapsala Marie Ljalková. Zajímavým dobovým předmětem je i těžký kulomet M-53, který slouží jako replika německého MG-42.

Vojensko-historická expozice Brdské zajímavosti je rozčleněna do dvou částí. Prvá přibližuje letecké zvláštní události a nehody nad brdským VVP od řízených tvrdých přistání s katapultáží posádky až po tragické nehody. Kromě dobových dokumentů, fotodokumentace, modelů a obrazové dokumentace předmětných strojů je zde chronologický výčet leteckých nehod. Druhá část expozice je věnována zajímavostem z druhé světové války. Dominuje jí velká školní mapa tzv. Protektorátu Čechy a Morava ze 40. let 20. století. Zajímavými dobovými předměty jsou těžký kulomet M 53 s protileteckou lafetáží užívaný Wehrmacht, vlečné saně ve tvaru loďky sloužící k zimnímu zásobování německých vojsk a řada drobných výstrojních doplňků s dokumentací. Představuje se zde rovněž brdská úzkokolejná železnice sloužící ve 40. letech 20. století svážení kalamitního dřeva, a to jak v podobě dochovaných zbytků (polonáprava vozíku, pražcové hřeby), tak i dobové fotodokumentace. Několik zachovaných svorkovnic a obrazově-textový panel připomíná německý radarový výstražný systém Pegasus umístěný na vrcholu hory Praha.

Druhý tematický okruh stálé expozice zahrnuje historii brdského a podbrdského venkova od konce 18. po polovinu 20. století. Je rozdělen na tři stálé expozice: Chléb, mléko a med, Les a voda ve službách člověka a U nás.

Historická expozice Chléb, mléko a med prozrazuje svoji náplň již názvem. Předvádí zpracování výdobytků zdejšího chudého zemědělství. Výrobu mléčných výrobků zastupuje velká odstředivka mléka zn. Agra Separator, typ K2, máselnice stloukacího i rotačního typu, dřevěný lis na tvaroh aj. Výrobu chleba zastupuje velká dřevěná moučnice, kopist, sázecí lopaty a formy na chléb. Včelařství bývalo velmi důležitou činností v oblasti. Ve Strašicích působil od 20. let minulého století pater Josef Kebrle, slavný funkcionář svazu českých včelařů a dlouholetý šéfredaktor sice odborného,

avšak ve své době velmi čteného časopisu Český včelař. Hlavními exponáty jsou plně funkční medomety (konec 19. století a 20. léta 20. století) doplněné celou řadou včelařského nářadí a přípravků.

Expozice Les a voda ve službách člověka prezentuje hlavní mimo průmyslovou pracovní činnost v Brdech a na Podbrdsku. Je rozdělena na tři oddíly. První se zabývá mlynářstvím, především na Padrtském potoce. Představuje ji především krásně dochovaný mlýnský psací pult doplněný drobnými ukázkami mlecí techniky, decimální váhou, přezmenem, listinami a fotografiemi. Výjimečným exponátem je dochovaný dřevěný monoxylický barokní čap. Dopravu do mlýnů ilustruje sbírka chomoutů od koňského přes volské a kravské až po kozí. Druhá část expozice přibližuje práci se dřevem v podobě takřka kompletní řady ručních hoblíků a dalšího nářadí truhlářské dílny, doplněného i dřevorubeckým a tesařským náčiním. Třetí část je věnována lesním pracím a myslivosti. Předvádí starý mosazný teodolit užívaný k vyměřování lesních dílů a školet, listinný materiál a fotografie. Naprosto kuriózním exponátem je přenosný záchod Colloredo-Mansfeldských lesních dělníků. Na myslivost upomíná i řada dermoplastů v minulosti lovených ptáků z regionu, jakož i kožek i vzorník.mysliveckých šperků a bibelotů.

V expozici U nás se představuje život na brdské vesnici a v jejích domácnostech. Bohatá je část věnovaná velkému prádlu našich babiček a prababiček (dřevěné tesařsky vyrobené necky, tlouk, sada valch – plechová, litinová, kamenná, keramická, dřevěná, ruční ždímačka s lisovým šroubem, primitivní elektrická pračka z 50. let a kombinovaná pračka zn. SKRAT).

Raritní je část expozice zabývající se posledním rozloučením se zemřelými, jež obsahuje tzv. umrlčí židle sloužící jako katafalk k výstavu těla na prkně, zachovalou uniformu pohřebního zřízence a tenkostěnné odlitky sošek světloňošů k rakvi z konce 19. století. Vlastní domácnost připomíná zdobeně vyřezávaná lavice, jídelní stůl, šatní truhla a řada drobností denní potřeby. Na záhumenkovou práci upomíná sada zemědělského nářadí. Bohatý spolkový život připomíná prapor Dělnické TV jednoty ze Strašic, individuální dopravu i sport přibližuje velmi pěkně dochované pánské kolo zn. TRIPOL.

Takřka veškerý materiál expozic je charakteristický právě pro region Středních Brd a Podbrdsku a vystavený materiál byl shromážděn dle Plánu sbírek muzea.

Expozici brdského venkova doplňují ještě na chodbách umístěné rozměrnější zemědělské stroje (mobilní pumpa, smýkací brány, ruční šrotovník).

Veškerý materiál je označen popiskami v českém jazyce. Označení expozic je provizorní, avšak dvoujazyčné (česky, anglicky).

Do prostoru vznikající zahrady byl umístěn geopark brdských hornin a lokální lapidárium pod širým nebem a provizorní exteriérová expozice zemědělských strojů.

Geopark postupně shromažďuje charakteristické (diabas, křemenný portýr, silicické břidlice, konglomerát, arkóza apod.), nebo naopak raritní exponáty hornin z regionu (slídnatý diabas, melafyr). Dokumentačně vynikající je profil transgrese ordoviku na kambrium z lomu v Těškově. V lapidáriu jsou umístěny zbytky drobné sakrální architektury ze Strašic a jejich okolí, mlýnské kameny a mezník vymezující původně hranice zbirožského korunního panství (v době vlády Marie Terezie) a Královského města Rokycan. Provizorní expozice těžkých zemědělských strojů zahrnuje mlátičku Rekord bří Galusů z Poštovné (sloužila na Rokycansku), žací stroj, tzv. hrstovku fy Knotek Jičín (ze Štítova) a dvojradličný pluh (rovněž Štítov). Doplnuje ji mlýnské palečnicové kolo, původně ze strašického Mikulíkova mlýna.

V zahradě postupně vzniká arboretum, prozatím z původní výsadby a s druhovou skladbou vesměs charakteristickou pro region. Veškeré exponáty, jakož i stromy a keře arboreta, jsou označeny výraznými popisky odolnými venkovním podmínkám. Značení všech expozic i jednotlivých exponátů v rámci celé II. etapy projektu je provedeno tak, aby návštěvníkovi umožňovalo orientaci v jednotlivých tématech i bez doprovodu průvodce.

5. Změny ve stálých expozicích budovy „Vila“

V souvislosti s výstavbou a otevřením expozic vybudovaných v rámci II. etapy projektu ROP bylo nutné provést úpravy stálých i dočasných expozic v objektu „Vila“ (I. etapa projektu). Z expozice Místopis byly přemístěny předměty s tematikou využívání vody a lesa (mlynářství, pekařství, truhlářství, tesařství, povoznictví, myslivost) do nově vybudované expozice Les a voda ve službách člověka v bývalých ubikacích mužstva. Jejich původní místo bylo přebudováno na část expozice Místopis a moderní dějiny s tématem ilustrujícím dějiny krejčovského řemesla na Podbrdsku (secesní paraván, patentní žehlicí prkno, různé typy žehliček, nahříváč žehliček, vzorníky látek z období první republiky). Expozice Armáda v Brdech 1939 – 1945 byla posílena o novou pultovou vitrínu (truhlářství LAHAS) s drobnými leteckými součástkami, listinným materiálem a fotodokumentací ve vztahu k leteckým bojům za druhé světové války). V expozici Protileteckého krytu byla doplněna a nově uspořádána tato expozice (výtvarný návrh T. Makaj, provedení staveb truhlářství LAHAS), doplněná o reálie z historie civilní obrany a hasičských sborů a o panely s dokumentací poškození továrny Škoda Plzeň za druhé světové války aj. Část prostoru expozice byla opticky oddělena a vznikla zde nová část expozice připomínající období po válce, kdy byli v kasárnách ve Strašicích soustředěni příslušníci tzv. Vládního vojska a občané z okolí Hlučína, během okupace prohlášení

za říšské Němce a zčásti donucení k službě ve Wehrmacht. Expozice byla přetvořena novými informačními a obrazovými panely. Expozice Mineralogie a hornictví byla doplněna vysoce zajímavým velkorozměrovým leštěným železitým křemenem z lokality Hromovka v Brdech. V expozici Příroda došlo k rozšíření vystavovaných dermoplastů o exponáty vodního ptactva, pěvců a šplhavých, nově přibyla entomologická kolekce ukázek druhů žijících v regionu. Archeologická expozice byla doplněna o zrestaurovaný dřevěný krucifix z dob mladšího baroka (podrobněji viz kapitola 8 Sbírkotvorná činnost – Restaurace a konzervace sbírkových předmětů).

Mobiliář pro příležitostné výstavy byl posílen třemi opravenými (v nezbytně nutném rozsahu) pultovými vitrinami ze 70. let 20. století, získanými z vyřazeného nábytku ZŠ Strašice a z budovy bývalého štábu strašických kasáren. Dále byla pro tento účel získána i historická pultová školní vitrina se zásuvkovým stolem z druhé poloviny 19. století. Tento kus mobiliáře je však nutné (v příštím roce) zrestaurovat.

6. Informační centrum

Informační centrum funguje v objektu Vila od r. 2009. Sídli v prostoru recepcce, resp. pokladny muzea. Informační centrum je registrováno Plzeňským krajem. Poskytuje všechny požadované informační služby s výjimkou Veřejného internetu, jehož stanice je dislokována do Místní knihovny Strašice. Informační centrum obsluhuje pracovnice paní Renata Převrátilová, Veřejný internet knihovnice MK paní Eva Lexová.

Informační centrum dále připravuje propagační materiály muzea a aktuální informace o kulturní, společenské a sportovní činnosti ve Strašicích pro internetové portály z oblasti kultury a cestovního ruchu.

7. Uvedení II. etapy projektu ROP II NUTS do provozu – turistická ubytovna

První nadzemní podlaží budovy bývalých vojenských ubikací bylo přestavěno na turistickou ubytovnu. K dispozici je pět dvoulůžkových a dva čtyřlůžkové pokoje, celkem 7 pokojů. I v prostorách ubytovny byl dodržen co nejpůvodnější stav objektu. Pokoje jsou vybaveny typizovanými vojenskými kovovými lůžky s původními matracemi, které prošly dezinsekcí a desinfekcí provedenou specializovanou firmou. V dvoulůžkových pokojích jsou lůžka umístěna samostatně, v čtyřlůžkových jsou uspořádána do dvou paland. Lůžka jsou, stejně jako původní, označena replikami tabulek s funkcemi bývalých vojáků strašických kasáren (posádka tanku T-34, kulometčík, písař apod.) Jako možnost přistýlky jsou k dispozici další dvě kovová lůžka a sada vojenských sanitních nosítek. Dále jsou na pokojích ubytovaným

k dispozici originální šatní skříně a stolky s židlemi pocházejícími převážnou většinou z vybavy bývalých strašických kasáren. Jednotlivé pokoje jsou značeny po obcích a místech zlikvidovaných v rámci vytvoření VVP Brdy v 50. letech 20. století, tj. Hrachoviště, Kolvín, Padrť, Tři trubky, Velcí, Přední Záběhlá, Zadní Záběhlá. Pokoje jsou vybaveny informačními panely a místností se stálou expozicí kresleného, specificky vojenského humoru autora Stanislava Rejchrt. Panely na pokojích připomínají uvedená i další zaniklá místa ve Středních Brdech. Ubytovna je dále vybavena dvěma depozitními místnostmi a místností s nabídkou pohlednic, suvenýrů i turistické a regionální literatury (prodej na pokladně muzea v budově Vila). Ta evokuje svým nábytkem původní kancelář dozorčího útvaru (typizované kovové dozorčí stoly, dozorčí lůžko, dobová lékárnička atd.). Sociální zařízení pro ubytovnu jsou dvě (na každém podlaží jedno). Každé je vybaveno dvěma WC, dvěma pisoáry a umývárnou s umývadlem a sprchovým koutem. Teplá voda se odebírá ze dvou elektrických boilerů. Vytápění místností, stejně jako ostatních prostor ubytovny, je elektrickými přímotopy.

Ubytování mají nárok na lůžkoviny (třídílný vojenský spací pytel, prostěradlo, vojenská deka, podhlavník, polštářek) a zaparkování jednostopého vozidla. Parkovací místa pro dvoustopá vozidla ubytovaných jsou dvě, není však na ně nárok. Provoz ubytovny se řídí Ubytovacím řádem odsouhlaseným Radou obce, vyvěšeným na pokojích a rovněž na webových stránkách muzea, resp. areálu. Na webu a v pokladně muzea i na vývěsce ubytovny je taktéž vyvěšen platný Ceník služeb, rovněž řádně odsouhlasený RO. Každá místnost je vybavena i seznamem inventáře. Režim sanitace (úklidu, desinfekce a výměny lůžkovin) stanovuje Provozní řád ubytovny, který je odsouhlasen KHES, pracoviště Rokycany, v rámci kolaudace, a je uložen tamtéž a v pokladně muzea.

Ubytovací služby areálu se provozují na základě příslušného Živnostenského listu zřizovatele (Obec Strašice).

8. Sbírkotvorná činnost muzea

Muzeum Středních Brd spravuje jedinou sbírku, jmenovitě „Sbírku muzea Středních Brd“. Sbírka byla v r. 2010 zapsána do Centrální evidence sbírek (CES) pod číslem BRD/010/-03-08/376010. Evidence je aktualizována pomocí SW programu CESik. Sbírka se člení na následující podsbírk: jiná - přírodovědná a jiná - společenskovedná. Podsbírk se dále člení na fondy. Fondy se mohou dle potřeby členit na dílčí fondy.

Podsírka přírodovědná obsahuje fondy mineralogie, paleontologie, petrologie, zoologie a botaniky. Podsírka společenskovedná je rozčleněná na fondy militária, archeologie, místopisu a moderních dějin, muzejního listinného materiálu, historických tisků, textilu a fotografií s negativy.

Muzeum Středních Brd tvoří své sbírky na základě zákona č. 122/2000 Sb. o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, vyhlášky Ministerstva kultury č. 275/2000 Sb. a souvisejících platných metodických pokynů a předpisů Ministerstva kultury. Muzeum má zpracovaný vlastní plán sbírkotvorné činnosti, který je veřejně přístupný na webových stránkách muzea.

Evidence a periodická inventarizace sbírek

Sbírky jsou evidovány chronologicky v Přírůstkové knize. Jednotlivá přírůstková čísla jsou rozepisována na inventární čísla - systematická evidence, takže evidence sbírek

je dvoustupňová. Přírůstková kniha vede pro každý sbírkový předmět zápis, který obsahuje: datum zápisu, název (popis) sbírkového předmětu, přidělená inventární čísla sbírkových předmětů, počet kusů sbírkových předmětů, lokalitu sběru nebo původu, datum sběru, způsob nabytí do majetku, poznámku a identifikaci zapisující osoby.

Za rok 2010 bylo do Přírůstkové knihy zaevidováno 7 nových přírůstkových čísel, která však nebyla rozepsána na jednotlivá inventární čísla, jsou tedy v pouze v prvním stupni evidence (jak po dobu dvou let umožňuje zákon). Celkem je nyní v Přírůstkové knize zaznamenáno 753 přírůstkových čísel, která činí celkem po dosavadním rozepsání 1.090 inventárních čísel a celkově 1.448 kusů.

Doprovodný materiál je evidován zvlášť v Knize doprovodné dokumentace a převážně se v r. 2010 jednalo o odborné knihy a časopisy.

K uvedeným údajům je třeba podotknout, že v r. 2010 evidenční práce muzea stagnovala, jak již bylo uvedeno v kapitole 1 Úvod. Je to způsobeno tím, že výrazně převážná pracovní kapacita pracovníků byla nasměrována na zdárné dokončení výstavby a zprovoznění muzea a ubytovny a na plnění dalších neodkladných úkolů. Tento výpadek v evidenční práci bude napraven do konce prvního pololetí r. 2011. Totéž platí o zahájení periodické inventarizace sbírkového fondu (od počátku r. 2011).

Ochrana sbírek

Sbírkové předměty umístěné do stálých expozic jsou v uzamčených vitrínách. Volně vystavené předměty jsou střeženy stálou dozorčí službou během provozní doby. Obě muzejní budovy jsou chráněné elektronickým zabezpečovacím zařízením. Prostor expozice na patře bývalých ubikací je navíc chráněn uzamykatelnou ocelovou mříží a poplachový systém objektu je provozován v režimech několika okruhů. Konzervovaný či alespoň očištěný a základně ošetřený sbírkový materiál je uložený ve dvou místnostech depozitáře a jednom provizorním skladu v budově bývalých ubikací. Sbírkové předměty a doprovodná dokumentace jsou zde uloženy v uzavíratelných skříních, zčásti uzamykatelných a na typizovaných regálech z ocelového plechu (v tomto případě v plastových a papírových obalech, případně pod ochrannými přehozy a fóliemi).

Ostatní materiál určený v budoucnu k zařazení do sbírkového fondu či do doprovodné dokumentace, anebo materiál v budoucnosti určený k výstavním účelům, je uložen ve třech prozatímních skladištích. Tyto depozitáře jsou sice zabezpečené zámky, a ve dvou případech v budovách s denním provozem a zbylý je pod denní kontrolou muzea, ale jejich užívání lze hodnotit jako na hraně možnosti využití pro účely ukládání materiálu muzejního charakteru vůbec. Jejich funkci lze brát jako krajně provizorní řešení. Muzeum bylo z důvodu neprodloužení dohody

o využívání depozitních prostor v areálu bývalého autoparku strašických kasáren (tzv. „špinavý depozitář“) nuceno zde uložené předměty přestěhovat. Rovněž tak muselo vyklidit další suchý, temperovaný a zabezpečený depozitář v objektu energetiky a údržby obecního majetku (bývalá rota v kasárnách). Stěhování depozitářů značně znesnadnilo ochranu sbírkového fondu a bylo v r. 2010 další prací navíc pro zaměstnance muzea. Z uvedených důvodů, po dohodě se zřizovatelem, byla v areálu bývalých kasáren vytipována další budova pro budoucí depozitáře muzea (viz níže – Projekt budovy muzejních depozitářů).

Proti požáru a živelním pohromám je muzeum zabezpečeno dle platné legislativy, nemovitý majetek je pojištěný zřizovatelem. Protipožární zařízení jsou periodicky kontrolována zaměstnanci muzea a kompetentními revizními technikami. Totéž platí pro elektrická zařízení a bleskosvody.

Proti případnému nežádoucímu působení vlhkosti se v případě potřeby operativně rozmisťují ve všech dotčených prostorách elektrické vysoušeče.

Obě budovy muzea byly v letních měsících postiženy průnikem přívalových srážkových vod. K závažným škodám však nedošlo. Ve třech případech byly následky likvidovány svépomocí, v jednom s pomocí zásahu Sboru dobrovolných hasičů Strašice. Postupně byla učiněna preventivní opatření proti podobným událostem, sice provizorní, avšak funkční. Ochranu budov a sbírek v nich uložených proti přívalovým vodám je ale třeba definitivně technicky zabezpečit v r. 2011.

Projekt budovy muzejních depozitářů

Jak bylo výše uvedeno, je současný stav části depozitáře pro ochranu předmětů určených pro sbírky na hranici kritického stavu. Z těchto důvodů bylo ve spolupráci se zřizovatelem hledáno východisko z této situace. Bylo nalezeno v podobě opuštěného dřevěného objektu bývalých kasáren, stojícího cca 80 m jižně od muzea, v sousedství bývalé vojenské ošetřovny (dnes Fit centrum a klubovny spolků v obci). Objekt z r. 1934 původně sloužil rovněž k ubytování mužstva. Oproti druhé muzejní budově má cca o 1/5 menší podlahovou plochu a kubaturu. Objekt je shodné konstrukce jako druhá (dřevěná) muzejní budova, je dvoupodlažní, nepodsklepený. Je dlouhodobě opuštěný, devastovaný a byl na něj již původně vydán demoliční výměr. Jeho oprava pomocí financování z obecního rozpočtu není reálná. Z tohoto důvodu bylo rozhodnuto, že bude požádáno o grant z prostředků Ministerstva pro místní rozvoj určený na rekonstrukce zdevastovaných objektů a pozemků po armádě, převedených na obce, pro další společenské využití. Z grantu lze hradit až 80 % nákladů.

K získání grantu je nutné mít připravený projekt. Projektové a v jejich rámci i průzkumné práce byly zadány projekčnímu Ateliéru Barchánková, Plzeň, který se již v minulosti osvědčil při stavebním projektu rekonstrukce současných muzejních budov. Projekt ve stupni pro stavební povolení byl projektantkou odevzdán v prosinci 2010.

Předběžně lze říci, že v budově depozitářů by měly vzniknout prostory vybavené pro oddělené ukládání sbírkových předmětů dle jejich matérie, stupně konzervace či restaurování a k tomu jedna pracovna sloužící jako prostor pro ošetřování sbírek a jejich operativní administrativu. Současně by měly odděleně vzniknout i dvě nevelké klubovny pro společenské organizace - Vojenský historický spolek a Brdský muzejní spolek, nový příjezd pro osobní a nákladní dopravu a parkovací místa. Objekt bude pod oplocením a je v něm plánovaná zesílená bezpečnostní ochrana.

O udělení grantu bude MMR požádáno v únoru r. 2011.

Restaurování sbírkových předmětů pro stálé expozice

Restaurátorské práce pro Muzeum Středních Brd v r. 2010 provedli: Mgr. Renata Hronová, odborný umělecký restaurátor, Rokycany, truhlářství Ladislav Stehno, Vísky, Roman Vištiak, Strašice, Václav Košař, Dobřív, Gabriela Langová, Mirošov.

Nejzávažnější restaurátorskou prací byla oprava dřevěné krucifixu z období mladšího baroka, z doby po r. 1700 (jak tomu nasvědčuje ikonografie Ukřižovaného) provedená Mgr. Hronovou. Plastika Ukřižovaného byla totálně devastovaná, mechanicky a dřevokazným hmyzem poškozená, chemicky narušená nevhodným novodobým nátěrem a letitými usazeninami prachu a mastnot. Byla podrobena celkové odborné opravě. Výsledkem je plastika restaurovaná „muzejním“ způsobem, tj. plastika není upravena do stavu odpovídajícímu novému, výchozímu stavu, ale její výsledné vzezření dokumentuje částečně její osudy a zachovává starou patinu. O postupu restaurování byla předána odborná zpráva uložená v dokumentaci muzea. Plastika byla umístěna do stálé expozice Archeologie.

Odborná restaurace tří kusů historického nábytku proběhla v Truhlářství L. Stehno, Vísky. Jedná se o zajímavě truhlářsky provedenou selskou lavici s řezanými ozdobami, kuchyňský stůl lidového typu a truhlu „moučnici“, všechny zřejmě z druhé poloviny 19. století. Tyto tři předměty byly odborně opraveny a byly uvedeny do stavu „přírodního“ dřeva s matným povrchem ošetřeným tzv. voskováním.

Restaurovány byly rovněž čtyři zemědělské stroje, tři z nich v opravářské dílně R. Vištiaka ve Strašicích: dvojradičný pluh za potah, šrotovník na ruční pohon a smykové brány za potah. Stroje byly rozebrány, odborně opraveny do funkčního stavu a byla provedena jejich povrchová úprava do původního vzhledu. Další zemědělský stroj byl opraven V. Košařem z Dobříva. Jedná se o žací stroj, tzv. „hrstovku“ továrního provedení Žací stroje Knotek, Jičín, cca z 30. let 20. století. Stroj byl demontován, vyčištěn, promazán a uveden do funkčního stavu. Povrchová úprava částečně ponechává nálezový stav (plošina, hrábě a žací lišta), částečně je provedena konzervace novým nátěrem v původním odstínu barvy (hnací a podvozkové kolo, převodová skříň, excentr, ovládací mechanismus).

Uniformu četaře z období první republiky a pracovní stejnokroje ČSLA opravila odborná krejčová G. Langová z Mirošova. Jednalo se zejména o scelení narušených švů, opravu rohatců a nárameníků.

Zápůjčky a výpůjčky

Muzeum Středních Brd nezapůjčilo v r. 2010 žádný svůj sbírkový předmět.

Byly podepsány dvě nové výpůjční smlouvy. Prvá na model komárovského pomníku J. V. Džugašviliho (zvaného Stalin), jež byla umístěna do vojensko-historické expozice z let 1948 – 1969. Druhá na krátkodobou výpůjčku ze soukromých sbírek pro příležitostnou výstavu „Čas se zastavil na Papui aneb Neolit neskončil, neolit trvá!“. Jednalo se o fotografie, etnografický a přírodovědný materiál cestovatele a sběratele MVDr. Luďka Uzla. Dále bylo možné ze soukromé sbírky vystavit akvarely ak. malíře J. Šorma s tematikou Papui – Nové Guineje a Irian-Jaia, obrazy malované na kameni a srovnávací neolitický archeologický materiál. Další výpůjční smlouvy nebyly uzavřeny. Z r. 2009 však dále přetrvávají výpůjčky z cizích sbírek. Vypůjčený sbírkový materiál je potřebný jako tematický doplněk ve stálých expozicích. Z Národního technického muzea v Praze trvá výpůjčka souboru velkorozměrových předmětů důlní výstroje a zařízení pro expozici hornictví a sádrový model pro slévačskou formu původem z komárovských železáren, jejímž autorem je s nejvyšší pravděpodobností symbolistický sochař F. Bílek. Ze sbírek Městského muzea v Radnicích je vypůjčen malý soubor hornické výzbroje v hornické expozici. Nevelký soubor prezentující dějiny kárného a koncentračního tábora v Mirošově zapůjčilo krajské sociální zařízení Domov Harmonie Mirošov. Z majetku římskokatolické církve byla zapůjčena do expozice barokní cínová křtitelnice. Z Místní knihovny Strašice byl zapůjčen nevelký soubor starších knih. Několik souborů předmětů bylo zapůjčeno i ze soukromých sbírek. Je to především soubor předmětů a listinného materiálu z pozůstalostí Jindřicha Mošny a Jindřicha Loukoty v expozici místopisu, dvě důlní lampy a malý soubor minerálů v expozici hornictví a mineralogie, několik předmětů v expozici militárií, starých tisků, archeologie a místopisu. V přírodovědné expozici jsou tři dermoplasty ze soukromé sbírky. Soukromí půjčitelé si nepřejí být z bezpečnostních důvodů v souvislosti se sbírkami zveřejněni.

9. Výzkumná činnost

V roce 2010 pracovalo muzeum celkem na čtyřech výzkumných úkolech.

První z nich měl charakter účelového doplňkového výzkumu (spolupráce s Muzeem hlavního města Prahy) a týkal se určení petrografických druhů a přírodního původu dekoračního kamene aplikovaného ve výzdobě interiéru rokycanského děkanského kostela Panny Marie Sněžné.

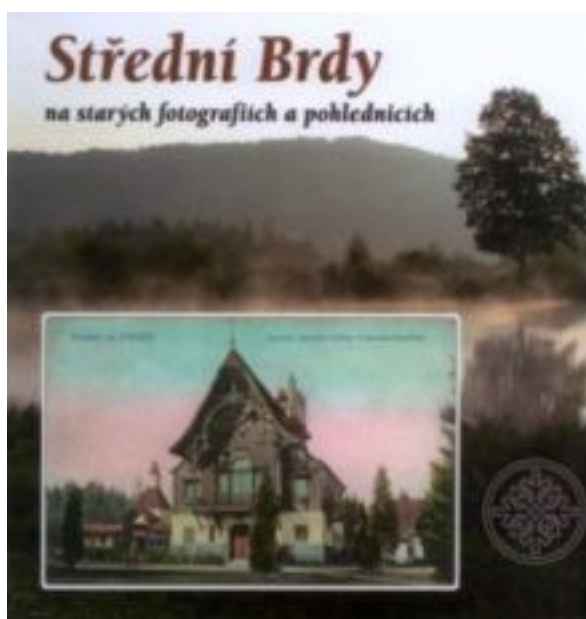
Výsledky výzkumu byly předány jako appendix výzkumné práce Mgr. J. Bělové na pasportizaci předmětů z původní výbavy kostela sv. Michala na Starém městě pražském. Vlastní práce byla shrnuta v příspěvku pro sborník MHMP Historica pragensia a bude publikována příštího roku (viz kapitola 16 Publikační činnost). V kostce řečeno, bylo zjištěno a popsáno několik odrůd dekoračních vápenců, tzv. technických mramorů, pocházejících převážně z lomu Na Cikánci v Praze - Radotíně, eventuálně, ale s nízkou pravděpodobností i ze Suchomast u Berouna a ze Zbuzan u Prahy.

Druhý výzkum se týkal podzemí kostela Narození Panny Marie a objektu fary ve Starém Plzenci. Provedl jej kolektiv složený z pracovníků muzea a členů Brdského muzejního spolku pod vedením RNDr. Martina Langa. Jeho účelem bylo zjistit, zda se pod původně románským, později gotizovaným a barokizovaným kostelem vyskytují volné podzemní prostory, jaký v nich panuje v případě jejich existence vodní režim, zmapovat druhé podzemní podlaží historických sklepů pod farou a popsat jejich geologickou a hydrogeologickou dispoziční. Výzkum se prováděl pro potíže se vztlínáním vody z podzákladů do zdí rekonstruovaného kostela, na žádost místní Římskokatolické farnosti a za dozoru orgánu památkové péče i církve. Výzkum našel v hlavní lodi kostela nevelkou zaklenutou hrobku se třemi pohřby ze 17. a 18. století, dva dospělé, jeden dětský. Podzemní voda se v hrobce neakumulovala, byla zjištěna pouze mírně zvýšená vlhkost obvyklá v neizolovaných podzemních stavbách. Pomocí laserového zaměřovače bylo zaměřeno a zakresleno druhé podzemní podlaží farních sklepů ražené hornickým způsobem do skalního podkladu budovaného sedimenty ordovického stáří a zjištěna tektonická porucha související s místním hlubinným zlomem. Ani zde nebyla zastižena hladina podzemní vody, avšak silně až extrémně zvýšená vlhkost související s atmosférickými srážkami na povrchu. Výsledky byly shrnuty ve výzkumné zprávě, která byla odevzdána staroplnzecké farnosti, Národnímu památkovému ústavu – pracovišti Plzeň a publikována na webových stránkách muzea. Autory zprávy byli Lang, M., Bělová, J., Hitman, V. Výsledky výzkumu byly zveřejněny na muzejních webových stránkách a budou publikovány v r. 2011 v odborném periodiku.

Třetí výzkumná práce se věnovala historii výroby kamen ve strašickém provozu továrny Hopfengärtner Holoubkov. Výzkum, během něhož byla především tezaurována tzv. irská kamna (lidově „musgrávky“) ze sbírek Muzea Středních Brd a obchodní katalog kamen vyráběných uvedenou firmou, vyústil v prezentaci výzkumu a sbírek muzea formou odborného příspěvku M. Langa na konferenci Tradice a současnost železářské výroby konané v Muzeu Dr. Bohuslava Horáka. Příspěvek bude publikován ve Sborníku MBH, suplement Historie v r. 2011 (viz kapitola 16 Publikační činnost).

Konečně, zdaleka však ne nakonec, byl dokončen víceletý a regionálně velmi významný výzkum historické fotodokumentace oblasti Středních Brd provedený Mgr. Tomášem Makajem. Spočíval v prostudování veřejných i soukromých archivů i sbírek starých fotografií a pohlednic z regionu Středních Brd, striktně vymezeném vlastním jádrem pohoří. V jeho rámci byly rovněž provedeny a zaznamenány výslechy žijících svědků a pamětníků. Shromážděný materiál byl z většiny publikován v samostatné monografické knižní publikaci „Střední Brdy na starých fotografiích a publikacích“, kterou výzkumník editoval a opatřil textem (viz kapitola 16 Publikační

činnost, tamtéž další podrobnosti). S výsledky výzkumu seznámil autor rovněž veřejnost formou přednášky.

10. Badatelský a ostatní odborný servis, poskytování informací dle zák. č. 106/1999 Sb.

Muzeum nemá dodnes zřízené vybavené zázemí pro externí badatele. Budoucí badatelna doposud slouží jako improvizovaný dočasný depozitář a její vlastní zřízení se předpokládá až v následujícím roce. Přesto muzeum v rámci možností poskytovalo požadované informace badatelské veřejnosti. Jednalo se o externí muzejní odborníky, studenty vysokých a středních škol a odborníky z široké praxe.

Mgr. Tomáš Makaj poskytl odbornou konzultaci Ondřeji Pechovi z Gymnázia a Střední školy v Rokycanech při řešení ročníkové práce „Porovnání společenských a kulturních poměrů v obci Strašice za posledních v období posledních 20 let“. RNDr. Lang poskytl konzultaci soukromé osobě jako předběžné informativní ocenění pozůstalostní sbírky minerálů. M. Lang rovněž v rámci konzultační činnosti zpracoval posudek ročníkové práce „Joachim Barrande a historie paleontologie na Rokycansku“ studenta rokycanského gymnázia Jindřicha Ježka.

Dále byly poskytnuty drobné konzultace sběratelům, majitelům starožitností apod.

Časově nejnáročnější byla zřejmě odborná pomoc při objasňování negativních elektrických jevů v lokalitě části strašické čtvrti Huť. Minimálně ve třech nemovitostech zde docházelo k jakoby „spontánnímu“ vypadávání jističů, ve dvou pak k zahořování zásuvek či alespoň tepelným projevům na nich a údajně i dalším obtížně vysvětlitelným jevům, snad v souvislosti s nízkonapěťovou elektrickou sítí. U veřejnosti díky velkoplošným médiím byla věc známá jako „Strašidelný dům ve Strašicích“. Muzeum v rámci tohoto případu poskytlo odborný geologický servis obci a postižené rodině. Zajistilo rovněž u firmy PUDIS a. s. Praha základní geofyzikální (geoelektrická a seismická měření). Na schůzce zainteresovaných firem a odborníků byl M. Lang obcí kooptován do týmu potenciálních řešitelů problému jako koordinátor. Kvůli intenzivnímu probírání případu médii, jeho bulvarizaci

a skandalizaci zúčastněných však většina odborníků od řešení odstoupila. Muzeum během kauzy poskytovalo médiím informační servis subjektivně zcela nezatížený. Jak s ním jejich značná část posléze naložila, je věc druhá. Muzeum k případu zajistilo ve Strašicích i veřejnou přednášku odborníka z katedry elektroenergetiky Fakulty elektrotechniky ČVUT Praha, p. Ing. Ivana Cimbolince.

Na žádost Občanského sdružení Mask Aktivios muzeum zpracovalo texty (autor M. Lang) k informačním tabulím Památných stromů na k. ú. Dobříva (Leiblova lípa, Lipová alej U náhonu, Dub U Burýšků, Dub U Houšků) a k. ú. Mirošov (Lípa Na Purku, Lípy U křížku).

Žádosti o poskytnutí informací dle zák. 106/1999 Sb. v r. 2009 směrem k činnosti muzea v jeho kompetenci nebyly vzneseny.

11. Další vzdělávání pracovníků muzea

Mgr. Tomáš Makaj v červnu 2010 odevzdal závěrečnou práci „Sbírkotvorná koncepce fondu Militaria Muzea Středních Brd“ a úspěšně vykonal závěrečné zkoušky, čímž zakončil studium a obdržel Osvědčení Školy muzejní propedeutiky Asociace muzeí a galerií ČR.

Na kurz Školy muzejní propedeutiky na r. 2010 podala rovněž přihlášku paní Renata Převrátilová. Její nástup do školy však z důvodu nedostatečné kapacity místa byl AMG ČR odročen na r. 2011.

12. Účast na kongresech, konferencích, symposiích a odborných seminářích

Muzejní a pedagogický seminář – Muzeum Českého krasu, Beroun

Semináře konaného 14. 6. se zúčastnili Mgr. Tomáš Makaj a RNDr. Martin Lang. Bez příspěvků k tématům.

Seminář okresních kronikářů – Státní okresní archiv Rokycany

Říjnového semináře byl účasten Mgr. Tomáš Makaj a kronikář Obce Strašice pan Petr Prokůpek. Mgr. Makaj přednesl úvodní příspěvek „Jak psát obecní kroniku“.

VI. konference Tradice a současnost železářské výroby – Muzeum Dr. Bohuslava Horáka, Rokycany

Konference se konala od 19. do 21. 10. 2010. Během jednání přednesl RNDr. Martin Lang příspěvek „Irská kamna z produkce Hopfengärtnerových železáren ve sbírce Muzea Středních Brd, Strašice“. Příspěvek bude otištěn ve Sborníku MBH Rokycany, suppl. Historie (viz kapitola 16 Publikační činnost).

49. ročník symposia Hornická Příbram ve vědě a technice, Příbram 2010

Symposium se uskutečnilo ve dnech 12. – 14. 10. 2010 v Divadle Antonína Dvořáka v Příbrami. V sekci T – Evropské hornictví – Tradice a památky se jej zúčastnil RNDr. Martin Lang. Při jednání symposia pronesl příspěvek „Historická těžba kamenečných břidlic v Kamenci na Rokycansku“. Příspěvek vyšel ve sborníku symposia (viz kapitola 16 Publikační činnost). 14. 10. 2010 vykonali účastníci symposia pod vedením ředitele Hornického muzea Příbram Paeddr. J. Velfla exkurzi v Muzeu Středních Brd. Muzeem je provedl s odborným výkladem M. Lang.

Seminář z dějin hornictví a hutnictví – Národní technické muzeum, Praha

Seminář z dějin hornictví a hutnictví se netradičně konal jako spojený pro obě technická odvětví ve dnech 9. – 10. listopadu 2010. RNDr. Martin Lang zde přednesl příspěvek „Zaniklé alaunové hutě na Rokycansku a severním Plzeňsku“ v rámci semináře Z dějin hutnictví. Příspěvek bude otištěn v periodiku Rozpravy Národního technického muzea, oddíl Dějiny hutnictví (viz kapitola 16 Publikační činnost).

Výroční konference Regionálního operačního programu regionu soudržnosti NUTS II – Jihozápad - Západočeská univerzita Plzeň

Konference se konala 29. 11. 2010 v budově Fakulty strojní na Borských polích v Plzni. Zúčastnil se jí RNDr. Martin Lang, který za asistence Gabriely Langové vytvořil obrazovou a textovou prezentaci muzea jak na velkoplošných informačních panelech, tak v elektronické formě pro videofilm promítaný v rámci konference.

13. Návštěvnost muzea v r. 2010

Stálé expozice Muzea Středních Brd navštívilo v roce celkem 2.332 osob. V této sumě však nejsou započteny počty osob, které se zúčastnily přednášek a vernisáží výstav. Přednášky pořádané muzeem navštívilo celkem 195 osob, vernisáže výstav (včetně zahájení provozu II. etapy projektu ROP) pak 754 osob. Počet návštěvníků muzea činí tedy za r. 2010 celkem 3.831 osob. Přehled návštěvnosti muzea podávají následující Tabulky 1 – 3.

Tabulka 1
Přehled návštěvnosti stálých expozic

Měsíce r. 2010	Dospělí a děti od 12 let	Senioři a držitelé ZTP	Děti do 6 let, držitelé AMG, IC	Počet osob v rodinách (rodin.vstup.)	Celkem osob
Leden	31	20	10	0	61
Únor	61	25	18	0	104
Březen	13	2	71	0	86
Duben	48	63	16	0	127
Květen	108	41	19	0	168
Červen	147	209	85	13	454
Červenec	74	72	29	61	236
Srpen	144	51	111	59	365
Září	91	40	160	6	297
Říjen	65	160	82	7	314
Listopad	28	40	44	4	116
Prosinec	4	0	0	0	4

Poznámka: Data v tabulce jsou převzata z rezervačního systému Colosseum. Počet osob v rodině odráží zvýhodněné, tzv. rodinné vstupné zavedené do ceníku muzea v červnu 2010.

Tabulka 2
Přehled návštěvnosti vernisáží výstav

Vernisáž výstavy	Doprovodný program	Datum	Počet osob
Václav Šesták: obrazy. „Čtyři roční období“	Poetický večer	16. 1. 23. 2.	28 31
Bohuslav Wünsch: obrazy „Krajina Bohuslava Wünsche“	Komentované Prohlídky - školy	22. 4.	29
„Čas se zastavil na Papui, aneb Neolit neskončil, neolit trvá!“ Z cest MVDr. Ludka Uzla	Dtto	19. 8.	39
„Rozžaté lampy Stínu“	V r. 2011	15. 12.	36

Tabulka 3

Přehled návštěvnosti přednášek organizovaných muzeem

Přednáška, autor	Datum	Počet osob
Povídání o brdských hájovnách Ing. Petr Ježek	15. 3.	74
Za zlatým andělem do Matčiny hory u Zbiroha RNDr. Martin Lang	15. 4.	18
O výsledcích výzkumu anomálních jevů ve Strašicích v r. 2009 Ing. Ivan Cimbolínek	24. 6.	17
Střední Brdy na starých fotografiích a pohlednicích Mgr. Tomáš Makaj	20. 12.	72

14. Návštěvnost ubytovny v r. 2010

Ubytovna zahájila svůj provoz 1. 6. 2010. Do konce roku byla využita jak v rámci individuální, tak hromadné, organizované turistiky. Nocležníkům je k dispozici celkem 7 pokojů a 18 lůžek (2 čtyřlůžkové, 5 dvojlůžkových), možné jsou přistýlky. Ubytovnu v r. 2010 využilo celkem 64 osob, z toho 11 dětí a 53 dospělých. Výsledek zkresluje závěr roku, kdy v posledních dnech prosince byla sice ubytovna vytížena velkou organizovanou skupinou a bylo nutno přidat přistýlky, avšak pobyt byl ukončen až 2. ledna 2011 a proto tito ubytovaní budou zahrnuti až do statistiky r. 2011. Přehled o vytížení lůžek v ubytovně podává Tabulka 4.

Tabulka 4

Přehled o využití ubytovny v r. 2010

Měsíc	děti	dospělí	Celkem
VI	2	5	7
VII	9	5	14
VIII	0	11	11
IX	0	8	8
X	0	21	21
XI	0	3	3
XII	0	0	*0

Poznámka: * v prosinci byla plně vytížena kapacita, avšak pobyt všech osob byl ukončen až v r. 2011 a bude proto započítán do tohoto roku.

15. Prezentace práce Muzea Středních Brd

Výstavy

Muzeum uspořádalo v r. 2010 celkem pět dočasných výstav, z toho dvě výtvarné (obrazy), jednu historicko – výtvarnou (ve spolupráci s Místní knihovnou Strašice), jednu cestopisnou (národopis, zoologie, botanika, srovnávací a prehistorická etnografie), a jednu literárně – výtvarnou (poezie, próza, grafika, ediční činnost).

První výstava pod názvem „Čtyři roční období“ probíhala od ledna do března. Své práce vystavoval malíř Podbrdská Václav Šesták z Hořovic. Velká část vystavených prací byla prodejná. Výstava byla v únoru doprovázena programem „Poetické odpoledne“ s verši Martina Langa a doprovodným slovem Marty Šestákové-Vaculíkové na téma malířova díla. Kurátorem výstavy byl RNDr. Martin Lang.

Druhá výstava probíhající od dubna do počátku srpna byla rovněž výtvarná. Vystaveny pod názvem „Krajina Bohuslava Wünsche“ byly obrazy a dřevoryty Bohuslava Wünsche, plzeňského malíře, jehož stěžejní dílo spadá do dob první republiky a poválečného období. Význačný plzeňský malíř působil ve Sdružení západočeských výtvarných umělců a jako výtvarník edice Stín. Obrazy zajistil kurátor výstavy Mgr. Tomáš Makaj většinou ze soukromých sbírek. Doprovodný program kurátor připravil pro školy jako komentované prohlídky s výkladem o malířově životě a díle. Výstavu navštívili i rodinní příslušníci již zesnulého malíře.

Výstava nazvaná „Čas se zastavil na Papui aneb Neolit neskončil, neolit trvá!“ provedla návštěvníky ostrovem Nová Guinea. O fotodokumentaci, zoologické, botanické a etnografické materiály z cest MVDr. Ludka Uzla z Mirošova na Novou Guineu ji opřel kurátor RNDr. Martin Lang. Vystavená obrazová a 3D dokumentace zobrazila cestovatelovy výpravy v letech 2004 – 2008 na Papuu – Novou Guineu vedené s cílem prvního kontaktu s lidmi, kteří se nesetkali se zástupci euroatlantické civilizace. Výstavu doplnily i akvarely akademického malíře Jiřího Šorma z Prahy s motivy z N. Guineje – Irian-Jaia, malby na kamenech s papuánskými motivy Mgr. Jaroslavy Strejčkové a srovnávacím materiálem z českého, resp. brdského neolitu. Výstava probíhala od poloviny srpna do poloviny listopadu. Doprovodný program byl připraven jako komentovaná prohlídka pro školy.

Ve spolupráci s Místní knihovnou připravil Mgr. Tomáš Makaj výstavu „Toulky po strašických památkách“, která ukazovala postupný proces restaurování strašických drobných památek. Výstava byla zahájena vernisáží 6. října a proběhla v Malém sále Společenského domu ve Strašicích.

Poslední výstavou zahájenou v r. 2010 bylo představení okruhu umělců sdružených kolem literární edice Stín. Pod názvem „Rozžaté lampy Stínu“ ji připravili kurátoři Mgr. Dominik Mačas (externí) a Mgr. Tomáš Makaj. Výstava byla zahájen v polovině prosince s plánovaným ukončením na počátku února 2011. K výstavě byl připraven bohatý doprovodný program skládající se z komentované prohlídky, dvou přednášek a jedné besídky. Podrobněji bude o výstavě referovat Výroční zpráva r. 2011.

Přednášky

Muzeum za sledované období připravilo celkem čtyři přednášky, z toho dvě vlastní a dvě s externími přednášejícími.

Prvou přednášku nazvanou „Povídání o brdských hájovnách“ 15. 3. přednesl Ing. Petr Ježek z Vojensko-historického sdružení Brdy z Hořovic. Přednáška zevrubně, včetně mapových podkladů a bohaté fotodokumentace pojednávala o hájovnách ve Středních Brdech, z velké části již zaniklých.

Druhou přednášku připravil RNDr. Martin Lang s názvem „Za zlatým andělem do Matčiny hory u Zbiroha“ a pronesl ji 15. 4. Byla věnována geologickým poměrům, výjimečné petrografii a historické prospekci fiktivního ložiska zlata na lokalitě.

Přednášku „O výsledcích výzkumu anomálie elektrických jevů ve Strašicích v r. 2009“ přednesl Ing. Ivan Cimbolinec z Fakulty elektrotechnické ČVUT v Praze. Byla věnována jevu spontánního zahořování elektrických zásuvek a zařízení v jedné ze strašických nemovitostí ve čtvrti Huť, který na konci r. 2009 vzrušil celoplošná média a rozpoutal celospolečenskou diskusi. Nabídnuté vysvětlení jevů bylo střízlivé a týkalo se negativních dopadů rekonstrukce elektrifikované trati na nový dopravní koridor v Rokycanech.

Poslední přednáška proběhla 20. 12. a byla věnována Středním Brdům na starých fotografiích a pohlednicích. V rámci křtu stejnojmenné knižní publikace ji pronesl Mgr. Tomáš Makaj. Přednáška uvedla knihu a předvedla i řadu fotodokumentů, které do publikace z různých důvodů nebyly zařazeny.

Exkurze, vycházky

Exkurze „Toulky středověkem“ se konala 24. dubna 2010 a zúčastnilo se jí cca 45 účastníků. Trasou s komentářem prováděl Mgr. Tomáš Makaj. Zastávky: Kostel sv. Vavřince - V moci rožmberské růže, Strašický hrad - Osud pánů nad Strašicemi, Úpatí vrchu Lipovsko - Tajuplní kolomazníci, závěrečná zastávka - neznámá tvrz Jeklína či Ješka ze Strašic

Exkurzi žáků 9. ročníku ZŠ Hrádek „Po stopách černého zlata pod Brdy“ vedl 2. 6, RNDr. Martin Lang. Exkurze ve stálé nabídce služeb muzea seznamuje s geologií, paleontologií a báňskou historií mirošovské uhelné pánve. 18 účastníků.

2.října 2010 se konala exkurze po strašických památkách spojená se svěcením nového křížku na návsi. Trasa exkurze: Křížek na návsi, Kebrlův kříž, tzv., kaplička na křižovatce, kostel sv. Vavřince. Odborný výklad podal Mgr. Tomáš Makaj a Ing. Václav Jiříčka.

Webové stránky muzea <http://www.muzeumstrasice.eu>

Webové stránky muzea administrativně spravuje externí spolupracovník Mgr. Martin Weber. Stránky nabízejí základní informace o muzeu a ubytovně, resp. celém Areálu včetně ceníků a kontaktů. Informují o aktuálním dění v muzeu, připravovaných akcích a přímo odkazují na web Obce Strašice, Místní knihovny, West Army Shopu a na informační portál Podbrdských novin.

Stránky jsou připojeny na elektronické počítačové portálu TOPLIST.CZ V r. 2010 muzejní web navštívilo celkem 6.416 zájemců. Přehled o sledování muzejního webu, resp. návštěv uvádí následující Tabulka 5. V rámci své kategorie (30 sledovaných institucí) se muzeum na žebříčku sledovanosti TOPLIST celoročně pohybovalo mezi 5. až 12. místem.

Tabulka 5

Rozložení sledovanosti (počet návštěv) webu Muzea Středních Brd za měsíce r. 2010

Měsíc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Počet návštěv	492	436	474	412	642	835	710	620	456	420	469	450

Zvláštní prezentace muzea

Muzeum se prezentuje na řadě sledovaných internetových portálů, odkud je jeho web přístupný přímým odkazem. Jedná se o portály centrum.cz – najisto.cz./Ubytování/Kultura/, zlatestranky.cz, kudykam.cz, turisturaj.cz, kamzajdem.cz, cestykehvezdam.cz.

Muzeum Středních Brd se zúčastnilo veletrhu cestovního ITEP 2010 v Domě kultury INVEST v Plzni. Svůj stánek zde vystavilo po celou dobu trvání veletrhu od . Stánek muzea připravila a muzeum zastupovala paní Renata Převrátilová.

Další formou zvláštní prezentace je brožura Cykloprůvodce, která jednak informuje o položení muzea na cyklostezkách ČR, jednak přímo na přebalu předvádí reklamní fotografie muzea. V r. 2010 byla objednána prezentace v publikaci „Cestovní informátor“ vydávané pro Evropu slovenskou agenturou JOMAMT na r. 2011 v jazykové mutaci česky, anglicky, holandsky.

Jiným způsobem zvláštní prezentace je (sběratelská) Karta Klubu Českých turistů, jež je rovněž dokladem navštívení muzea v rámci celoplošné republikové soutěžní hry „Cesty ke hvězdám“.

Muzeum se dále prezentovalo v rámci prázdninové soutěžní hry pod patronací Plzeňského kraje „Prázdninová štafeta“, která se uskutečnila od 1. 7. do 31. 8. 2010. Muzeum Středních Brd bylo jednou z destinací soutěže.

16. Činnost muzea v rámci Asociace muzeí a galerií ČR

Muzeum se zapojilo do IX. ročníku celoplošné národní muzejní soutěže Gloria musaealis v r. 2010 dvěma projekty, a to v kategoriích Muzejní výstava roku a Muzejní počín roku.

V kategorii Muzejní výstava roku byla jako soutěžní projekt přihlášen výstava „Čas se zastavil na Papui, aneb Neolit neskončil, neolit trvá!“ s touto základní charakteristikou: *výstava poprvé zveřejnila komplexní soubor 3D předmětů a fotografií dovezených z Papuy – Nové Guiney expedicemi cestovatele MVDr. Lud'ka Uzla za vnitrozemskými kmeny Korowai, Moia, Van a Batu. Cesty byly konány v letech 2005-7 a 2009 za účelem dosažení prvního kontaktu s lidmi, kteří se nikdy nesetkali s naší euroatlantickou civilizací. Výstava obsahuje etnografický 3D materiál (zbraně, předměty denní potřeby, ozdoby apod.), přírodniny a vybraný soubor fotodokumentace z novoguinejského pralesa, domorodých vesnic a způsobu života tamních lidí.*

Do kategorie Muzejní počín roku byl přihlášen soutěžní projekt „Výstavba a zprovoznění Areálu zážitkové a poznávací turistiky Střední Podbrdsko, Strašice – Muzeum Středních Brd“ s následnou základní charakteristikou: *v bývalém areálu armádních kasáren ve Strašicích byly na základě projektu ROP NUTS II – Jihozápad celkově zrekonstruovány dvě zdevastované kasárenské budovy. důstojnická vila z r. 1935 a dřevěný objekt ubikací mužstva z r. 1934, včetně přilehlých pozemků. Vzniklo tak nové regionální muzeum zaměřené na svéráznou oblast Středních Brd se specializací na historii uzavřeného prostoru Vojenského újezdu Brdy. Součástí areálu je i výjimečná turistická ubytovna vybavená ve vojenském stylu. Muzeum se veřejnosti prezentuje stálými expozicemi zaměřenými na přírodu, dějiny a místopis Středních Brd a Podbrdsko, vydáváním sborníku, pořádáním příležitostných výstav, přednášek a kulturních i doprovodných akcí. Plán sbírek a vědecká činnost se zaměřuje vlastivědně na region a specifická militária související s vojenským výcvikovým prostorem v Brdech.*

Poznámka: koncem roku došlo k vydání knihy Makaj, T., ed. Střední Brdy na starých fotografiích a pohlednicích. I tato publikace byla přihlášená jako třetí projekt

do kategorie Muzejní publikace roku, avšak přihláška byla podána až v lednu 2011. Proto bude popis projektu součástí Výroční zpráva za r. 2011.

17. Publikační činnost

Knižní publikace

Makaj, T.: Střední Brdy na starých fotografiích a pohlednicích. Baron – Mgr. P. Prášil, Hostivice, 2010, 335 stran. ISBN 978-80-86914-23-7

Lang, M.: Když ještě historii neměl kdo zapsat. In: Broncová, D., ed.: Praha 5 křížem krážem, MILPO Media, Praha, 2010, 224 str.

Lang, M.: Krajina jako otevřená kniha. Písek., vápno, kamení aneb těžba nerostných surovin. In: Broncová, D., ed.: Praha 5 křížem krážem, MILPO Media, Praha, 2010, 224 str.

Odborné monografie

Lang, M.: Jak jsme (ne)měli vlastní rudu. In: Janovský, I., Kleinová, J., Stříteský, H. eds.: Věda a technika v Československu v letech 1945 – 1960, Národní technické muzeum, Praha, 2010, str. 416 – 422. ISBN 978-80-7037-197-8

Odborná periodika

Lang, M.: Zapomenutá černouhelná pánev ve Svinné na Rokycansku. In: Podbrdsko, XVII, sborn., Státní okresní archiv Příbram, Hornické muzeum Příbram, Příbram, 2010, str. 62 – 76. ISSN 1211-5169

Lang, M.: Karel Jindřich: Brána do Západních Brd. (recenze) In: Podbrdsko, XVII, sborn., Státní okresní archiv Příbram, Hornické muzeum Příbram, Příbram, 2010, str. 213 – 217.

Lang, M.: Historická těžba kamenečných břidlic v Kamenci na Rokycansku. In: www.hpvt.cz, 2010, T04, Příbram, 2010, str. 1 - 5

Lang, M.: Matčina Hora. In: Rozpravy Národního technického muzea, 213, Studie z dějin hornictví, 39, Praha, 2010: str. 65 – 69.

Lang, M.: Muzeum Středních Brd ve Strašicích - nové obecní muzeum s regionálním posláním. In: Český kras, XXXVI, Muzeum Českého krasu v Berouně, Beroun, 2010, str. 68 - 70

Lang, M.: Zaniklé alaunové hutě na Rokycansku a severním Plzeňsku. In: Rozpravy Národního technického muzea, Z dějin hutnictví, v tisku

Lang, M.: Irská kamna z produkce Hopfengärtnerových železáren ve sbírce Muzea Středních Brd, Strašice. In: Sborn. Muzea Dr. Bohuslava Horáka, suppl. Historie, v tisku

Lang, M.: O dekoračních kamenech v děkanském kostele Panny Marie Sněžné v Rokycanech. In: Historica pragensia, Muzeum hlavního města Prahy, Praha, v tisku

Časopisy

Lang, M.: O trilobitu, který se stal bezdomovcem. In: Vítaný host, 01/2010, Region All, Plzeň, 2010, str. 26 – 27

Lang, M.: U pánů, lučebníků a horníků ve Svinné. In: Vítaný host, 02/2010, Region All, Plzeň, 2010, str. 10 – 11

Lang, M.: Hled na Sklenou huť skrze sklíčko prohlédací. In: Vítaný host, 02/2010, Region All, Plzeň, 2010, str. 18 – 19

Lang, M.: Za lapky z Homberku. In: Vítaný host, 03/2010, Region All, Plzeň, 2010, str. 4 – 5

Lang, M.: Roto, póózor! Na ubikacée, roz-chod! In: Vítaný host 04/2010, Region All, Plzeň, 2010, str. 18 – 19

Lang, M.: Ztracená a znovu nalézaná místa. N: Vítaný host 04/2010, Region All, Plzeň, 2010, str. 34 – 35

Lang, M.: K práci Karel Jindřich: Mirošov. Brána do Západních Brd. In: Mirošovské Střípky, 1, 2010

Lang, M., Makaj, T.: Muzeum na konci letošního roku. In: Barňák, 1, Strašice, 2010

Lang, M., Makaj, T.: V muzeu po Novém roce, Barňák. In: 2, Strašice, 2010

Lang, M., Makaj, T.: Únor v muzeu. In: Barňák, 3, Strašice, 2010

Lang, M., Makaj, T.: Co se dělo v březnu v Muzeu? In: Barňák, 4, Strašice, 2010

Lang, M., Makaj, T.: Muzejní Grand finále na obzoru. In: Barňák, 5, Strašice, 2010

Lang, M., Makaj, T.: Muzeum otevřelo nové expozice. In: Barňák, 6, Strašice, 2010

Lang, M., Makaj, T.: V muzeu na počátku letošního léta. In: Barňák, 7, Strašice, 2010

Lang, M., Makaj, T.: Rozmarné muzejní léto. In: Barňák, 8, Strašice, 2010

Lang, M., Makaj, T.: Srpnové novinky z muzea. In: Barňák, 9, Strašice, 2010

Lang, M., Makaj, T.: Muzeum se loučí se sezónou. In: Barňák, 10, Strašice, 2010

Lang, M., Makaj, T.: Barevný podzim přišel i do muzea. In: Barňák, 11, Strašice, 2010

Lang, M., Makaj, T.: Dny Dušičkové a podušíčkové v Muzeu Středních Brd. In: Barňák, 12, Strašice, 2010

Publikace v denním tisku, dalších novinách a na internetových portálech:

Lang, M.: články a tiskové zprávy pro ČTK, MF Dnes, Rokycanský deník, Příbramský deník, Podbrdské noviny (zde též pod šifrou –mlmi-), internetový portál Příbram www.pribram.cz, web Muzea Středních Brd www.muzeumstrasice.eu

Makaj, T.: články a tiskové zprávy pro dtto

18. Přehled médií, která v r. 2010 referovala o Muzeu Středních Brd

Televizní stanice

ČT 24, Nova, r1ZaK

Rozhlasové stanice

Český rozhlas 2, Český rozhlas Plzeň

Deníky, noviny, internetové portály a weby:

MF Dnes, Právo, Rokycanský deník, Příbramský deník, Podbrdské noviny, Příbram www.pribram.cz, Kudy kam www.kudykam.cz, Kudy z nudy www.kudyznudy.cz, Vojenské historické sdružení Brdy www.vhsb.cz, Brdy, www.brdy.cz, Areál zážitkové a poznávací turistiky Střední Podbrdsko, Strašice www.muzeumstrasice.eu, Strašice www.strasice.eu

Zprávu vypracoval: RNDr. Martin Lang
vedoucí Muzea Středních Brd

Spolupracovali: Mgr. Tomáš Makaj, odborný pracovník Muzea Středních Brd,
vedoucí Kulturního odboru OÚ Strašice

Renata Převrátilová, dokumentátorka Muzea Středních Brd

Rozdělovník: 1 – 5 Rada Obce Strašice
6 - 7 Výbory Zastupitelstva Obce Strašice
8 – 10 Muzeum Středních Brd, Strašice

